

Rahandusministeerium
info@rahandusministeerium.ee

Teie 22.03.2019

nr 1.1-10/2072-1

Meie 03.05.2019

nr 1-12/701-2

Riigihangete seaduse muutmise seaduse väljatöötamise kavatsus

Kultuuriministeerium kooskõlastab riigihangete seaduse muutmise seaduse eelnõu väljatöötamise kavatsuse (edaspidi *VTK*), millega soovitakse lahendada mitmed seaduse rakendamisel tekkinud probleemid ja kitsaskohad.

Tunnustame ka *VTK*-s pakutud edasise kaasamise plaani, mille kohaselt soovitakse kaasata eelnõu väljatöötamisse rohkem ka pakkujaid ja just kolmandat sektorit. Edastame omalt poolt arhitektuurivaldkonnast tulnud ettepanekud, mille lahendamist tuleks eelnõu väljatöötamise raames kaaluda.

1. Riigihangete seaduse (edaspidi *RHS*) § 49 lõike 6 ja § 156 lõike 1 punkti 10 kohaselt, kui ideekonkursil kuulutatakse välja mitu võitjat ning kui ideekonkursi kutse tingimused näevad ette tingimuse, et hankeping sõlmitakse väljakuulutamisetähtaegaga läbirääkimistega hankemenetluse tulemusena ühega ideekonkursi võitjatest, siis peetakse läbirääkimisi kõigi võitjatega.

Arhitektuurivõistluste korraldamisel on levinud praktika, kus ideekonkursi žürii valib auhinnatavad tööd, kellest esimese, teise ja kolmanda koha saanud osalejad loetakse võitjateks. Sel juhul *RHS* § 49 lõike 6 ja § 156 lõike 1 punkti 10 kohaselt peaks hankija asuma läbirääkimistesse kõigi kolme võitjaga. Otstarbekam oleks alles siis alustada läbirääkimisi teise koha saanud võitjaga ning temaga läbirääkimiste luhtumise korral kolmanda koha saanud võitjaga, kui hankija ei jõua esimese koha saanud võitjaga läbirääkimiste käigus kokkuleppele. Juhul, kui esimese koha saanud võitjaga jõutakse läbirääkimiste käigus hankepinguni, siis teise ja kolmanda koha saanud võitjatega läbirääkimisi ei avata. Täna *RHS* § 49 lg 6 ja § 156 lg 1 p 10 regulatsioon seda praktikat aga otseselt ei toeta.

Teeme ettepaneku kaaluda *RHS* 3. peatüki 3. jao ja/või § 49 lg 6 ja § 156 lg 1 p 10 täiendamist regulatsiooniga, mis võimaldaks ideekonkursile järgneval väljakuulutamisetähtaegaga hankemenetluses pidada läbirääkimisi vastavalt ideekonkursil võitjate paremusjärjestusele.

2. *VTK* punktis 9.13 on välja toodud, et erihangetes võiks pöördmenetluse kasutamise võimalus olla seaduses otse sätestatud (nagu avatud hankemenetluses *RHS* § 52 lõikes 3). Pöördmenetluse kasutamise võimalus seaduses väljatooduna võiks lisaks lihthangetele (*RHS* § 125) ning sotsiaal- ja eriteenuste hangetele (*RHS* § 126) hõlmata ka ideekonkurssi (*RHS* § 129).

Eeltoodust tulenevalt palume kaasata eelnõu väljatöötamise juurde ka Eesti Arhitektide Liit.

Toome käesoleva kooskõlastuskirja raames välja Kultuuriministeeriumi soovi riigihangete seaduse muutmise seaduse eelnõu väljatöötamise raames muuta ka kunstiteoste tellimise seadust. Kunstiteoste tellimise seaduse § 2 lõike 2 punkti 3 kohaselt on tellija kohustatud tellima kunstiteose, kui ehitustööde hankelepingu või kontsessioonilepingu hind koos käibemaksuga on võrdne riigihangete seaduse § 14 lõike 2 punktis 3 nimetatud ehitustööde riigihanke kolmekordse piirmääraga või ületab seda. Muuta tuleks viidet riigihangete seaduse sättele, mis on vale ja eksitav (§ 14 lõike 2 punkti 3 asemel § 14 lõike 2 punktile 2, mis reguleerib ehitustööde hanke piirmäära). Samuti teeb Kultuuriministeerium ettepaneku muuta antud sättes toodud piirmäära kolmekordselt viiekordseks. 1.09.2017 jõustunud riigihangete seadusega viidi ehitustööde riigihanke piirmäär allapoole (varasemalt 250 000 eurolt 150 000 eurole). Seega enne uue riigihangete seaduse jõustumist tuli kunstiteos tellida, kui ehitustööde hankelepingu hind koos käibemaksuga oli 750 000 eurot. Uue riigihangete seaduse väljatöötamisel jäi kunstiteoste tellimise seaduses vastav piirmäärasid puudutav muudatus tegemata ja kunstiteos tuleb tellida, kui ehitustööde maksumus ületab 450 000 eurot (koos käibemaksuga). Nimetatud piirmäär ei vasta kunstiteoste tellimise seaduse algele mõttele ning on ehitushindade tõusuga jäänud põhjendamatult madalaks. See tekitab olukordi, kus kunstiteose tellimine (žürii tasud, auhinnafond, hankeprojekti juhtimine ja muud kaudsed kulud) võib olla kulukam kui kunstiteos ise. Piirmäär võiks olla sarnaselt seaduse algele mõttele viiekordne hanke piirmäär ehk 750 000 eurot. Täiendavalt teeme ettepaneku kunstiteoste tellimise seaduses ühtlustada sätteid, mis kajastavad maksumust - kahe seaduse ühtlustamiseks tuleks läbivalt käsitada summasid ilma käibemaksuta (§ 2 lg 2 p 3, § 2¹ p 3).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Tõnis Lukas
minister

Veronika Valk-Siska 628 2207 veronika.valk-siska@kul.ee
Maria-Kristiina Soomre 628 2242 maria-kristiina.soomre@kul.ee
Siiri Pelisaar 628 2225 siiri.pelisaar@kul.ee